

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

De Hoorder der gebeden

"Gedenk mijner, o HEERE! naar het welbehagen tot Uw volk, bezoek mij met Uw heil"

Psalm 106:4

Het welbehagen van God is "het onveranderlijk voornemen Gods, door hetwelk Hij vóór de grondlegging der wereld een zekere menigte van mensen, niet beter of waardiger zijnde dan anderen, maar in de gemene ellende met anderen liggende, uit het gehele menselijk geslacht van de eerste rechttheid door hun eigen schuld vervallen in de zonde en het verderf, naar het vrije welbehagen Zijns willens, tot de zaligheid, louter uit genade, uitverkoren heeft in Christus".

Misschien wordt u verschrikt als u hoort van het welbehagen van God. Misschien ontleent u eraan wel de vrijmoedigheid om zorgeloos en goddeloos voort te gaan. 't Gebeurt soms dat kerkmensen niet beginnen met de geopenbaarde wil van God, maar met de verborgen wil. En dan wil men straks God in staat van verschuldiging stellen. Ik zou wel gewild hebben maar God heeft niet gewild. Alsof dat ooit zou kunnen.

Voor de psalmdichter is het welbehagen van God geen struikelblok. Zeker - hij als Israëliet is één van Israël. In de Psalm is hij tolk van Israël. Israël het verkoren volk, liefgehad met een eeuwige liefde. Niet om iets van Israël. Vanwege vrije, soevereine, verkiezende liefde.

Toch is er dat persoonlijke element. 't Is: "HEERE, gedenk mijner". 't Was onder het Oude Testament niet alles Israël wat Israël heette. Datzelfde is ook onder het Nieuwe Testament. Er is de rest, het overblijfsel dat naar de verkiezing is. De dichter vraagt of de Heere hem gedenken wil naar het wel-

behagen tot Zijn volk. Het welbehagen is voor hem geworden pleitgrond, een rijke pleitgrond. Hij kan op niets anders pleiten.

In vers 6 staat een belijdenis, zijn belijdenis: "wij hebben gezondigd", "wij hebben verkeerdelijk gedaan", "wij hebben goddelooslijk gehandeld". Kijk - als dat niet uw belijdenis is geworden dan kunnen we dat welbehagen zo aangrijpen om staande te blijven. Dan kunnen we God van gemeenschap beschuldigen om sommigen zalig te maken en anderen niet. Dan kunnen we zelfs God tot een God van willekeur maken.

Is het aan uw kant opengegaan? Bent u gaan lezen in uw zondeboek? Gods Geest leert dat er geen onderscheid is, dat we geen recht hebben op Gods liefde, dat ons toekomt Zijn toorn, Zijn vloek, het oordeel van de eeuwige dood.

Als u nu leert te bukken en te buigen onder God, als u het recht van God toevalt, de rechtvaardigheid van de eeuwige straf - o neen dan moet u niet wanhopig worden en niet luisteren naar de stem van satan. Er is toch het welbehagen, de eeuwige liefde van God? En dat is toch eenzijdige liefde, liefde niet gegrond op iets van u, maar op het Vaderhart van God!

De dichter moet het hebben van die eenzijdige liefde. 't kan niet meer om iets van hem. Er is een streep door hemzelf gegaan. Eenzijdige liefde wordt zijn enige hoop en verwachting. Het welbehagen van God brengt hem nu juist tot de troon der genade, doet hem pleiten op dat welbehagen. Juist dat welbehagen vervrijmoedigt hem. 't Geeft hem zoveel vrijmoedigheid dat hij bidt: bezoek mij met Uw heil.

In overeenstemming met vers 47 moeten we denken aan de verlossing uit

Babel. De dichter bidt of de Heere Israël wil verlossen uit Babel. Doch ook hier is weer dat persoonlijke element: mij, bezoek mij met uw heil.

Uw heil dat houdt in: verlost worden van de toorn, van de straf, weer komen in Jeruzalem, herstelde gemeenschap met God. Uw heil dat is het heil dat door Jezus Christus verworven werd. Dat is de zaligheid, de eeuwige zaligheid.

Bezoek mij met dat heil. Wat is die bede noodzakelijk! Want zonder dat heil, gewis dan zijn we verloren en gaan we voor eeuwig verloren.

U kunt mij vragen: is dit nu niet te brutaal? Vragen aan de Heere of Hij op bezoek komt met dat heil? Iemand die zijn onwaardigheid heeft ingeleefd kan zo iets toch nimmer de Heere vragen? Nu ja - dat iemand de Heere vraagt of Hij gedenken wil, dat is nog daaraan toe. De moordenaar aan het kruis vroeg dat ook. Maar vragen of de Heere op bezoek komt met Zijn heil dat gaat toch te ver?

Luister toch - dat welbehagen van God is de grond van dit vragen. Verder nog: ook de naam van de HEERE. In vers 8 leest u: "Doch Hij verlost hem om Zijns Naams wil". Dat is heel Israëls historie. Altijd weer verzondigd, en dan toch weer verlost. Ja - om Zijns Naams wil. Kan de Heere nu ooit van Zijn Naam af, kan Hij zichzelf verloochen? Dat kan toch niet! "Ik zal zijn, Die Ik zijn zal". O wat een ruimte ligt er nu voor een onbekeerde, wat een ruimte ligt er nu voor een, die z'n onwaardigheid heeft ingeleefd, wat een ruimte ligt er nu voor een die weet alles verzondigd te hebben. Houd dan aan en grijp moed. Want Hij is de Hoorder der gebeden!

ds.v.Z.

Van de redactie

De Chr. Geref. kerk van Dordrecht mocht 100 jaar voortbestaan. We

wensen deze gemeente met haar dochtergemeenten Gods onmisbare zegen toe. Ds. M. v.d. Sluys zal D.V. de hoofdzaken van de Synode beschrijven.

We zijn allen opgeschrikt door de vliegcramp in de Bijlmermeer. Velen plotseling in rouw gedompeld. Het is eeuwigheid voor hen geworden. We leven mee met de nabestaanden. Mogen wij zelf al stilstaan bij onze vergankelijkheid? De roepstem worde geheiligd aan het hart. We zijn allen op reis naar de eeuwigheid. De vraag leve: Waar zal ik zijn in de eeuwigheid?

AvH.

Van de administratie

Deze keer kunnen we melden dat er maar 2 nieuwe abonnees konden worden ingeboekt.

Wie of welke kerkeraad verblijdt ons de volgende keer met opgaven van nieuwe abonnees?

Aan giften werd f 125,- ontvangen, waarvan f 100,- bestemd was als nagift voor de ontmoetingsdag. Hartelijk dank.

We ontvingen de laatste tijd verschil-

lende bladen terug met de mededeling "retour" of "onbekend". Het waren de bladen bestemd voor: Tj. Hoekstra, De Aak 40, 37 42 GG Baarn; A. de Vries, De Reede 17, 8321 DE Urk en L. v.d. Wijden, Weth. Brederodelaan 31, 2286 AM Rijswijk (ZH).

Wie van onze abonnees kan ons

inlichtingen verstrekken over de eventuele nieuwe adressen van deze abonnees?

Bij voorbaat dank.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. tel. 01720-74202, giro 704350.

Generale Synode 1992 (2)

De eerste vergaderweek

Werkzaamheden

In de weken dat de Generale Synode niet in openbare vergadering bijeen is buigen de afgevaardigden zich in de tussenliggende dagen in zeven groepjes over alle stukken die behandeld moeten worden. Het moderamen heeft alle synodeleden verdeeld over zeven commissies, die de vragen die er leven doorspreken. Er zijn 33 rapporten van de verschillende deputaatschappen te bespreken, waarin zij verslag doen van de werkzaamheden van de achterliggende drie jaar.

Daarnaast zijn er zes instructies, 29 ingekomen stukken en enkele bezwaarschriften.

Wanneer de commissie heeft gesproken met de deputaten en haar oordeel heeft gevormd over de besproken stukken schrijft de rapporteur een commissierapport.

Op deze manier behoeven vele vragen in de plenaire vergadering niet meer gesteld te worden.

Kleine rapporten

Enkele rapporten konden op 11 september nog behandeld worden. Het *Rapport van het moderamen van de Generale Synode 1989* vermeldde hoe zij de besluiten en de correspondentie heeft uitgevoerd. Genoemd wordt het besluitenboekje en de acta.

Er is grote waardering voor de accurate in het schrijven van de 333 bladzijden tellende acta door ds. J.C.L. Starreveld.

Deputaten voor de Vertegenwoordiging van de kerken

In de achterliggende drie jaar hebben de leden van het vorige moderamen van verschillende instanties correspondentie ontvangen.

Op een verzoek van het Nederlands Bijbelgenootschap om ons standpunt kenbaar te maken voor een nieuwe Bijbelvertaling in samenwerking met de Rooms Katholieke kerk zal nog

worden teruggekomen tijdens deze synode. Vermeld wordt ook dat ds. M.C. Tanis telken jare onze kerken vertegenwoordigde op de Nieuwjaarsreceptie bij Hare Majesteit de Koningin in het paleis te Amsterdam.

Jaarboek

Jaarlijks worden er ruim 6.000 exemplaren van het kerkelijk jaarboek verkocht. Wanneer de wijzigingen aan ds. H.J.Th. Velema worden doorgegeven, dan zorgt hij voor de opname van de correcties in de *Wekker*. Het jaarboek 1992 draagt een bijzonder karakter. Verschillende artikelen gaan in op de motieven en ontwikkelingen van het 100-jarig voortbestaan van onze kerken.

Uitgave Kerkorde

Omdat de kerkorde die in 1984 verscheen al geruime tijd uitverkocht is werd besloten om na deze Generale Synode een nieuwe editie te verzorgen.

Theologische Universiteit

Veel tijd werd besteed aan het bespreken van de arbeid en de opvolging aan onze opleiding van Dienaren des Woords.

Met dankbaarheid werd kennis genomen dat het corps van hoogleraren en docenten de krachten ontving om hun dienst te verrichten.

Lang is gesproken over de noodzakelijkheid van de praktisch-geestelijke toerusting van de admissiale studenten.

Hoe wordt omgegaan met de zaken van het persoonlijke geloofsleven? Op welke wijze wordt daarmee omgegaan in prediking en pastoraat?

Hoe staat het met de toerusting op de maatschappelijke problematiek?

De commissie werd opgedragen om zich op de praktische godgeleerdheid nader te bezinnen en nog tijdens deze synode daar rapport over uit te brengen.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk
verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" opzenden naar: Ds. A. van Heteren, Bruijgomstraat 2, 4251 EP Werkendam. Telefoon 01835-1113.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720-74202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

gen. Daarbij moet ook het volgende betrokken worden.

Over de inhoud van de herstructurering van het onderwijs werd ook breed gesproken. Voorgesteld wordt per 1-10-1992 het doctoraal examen verplicht te stellen zodat de studieduur wordt verlengd van 4½ tot 6 jaar. Het huidige kandidaatsdiploma heet dan voortaan D-1. Ieder die nu dit diploma kan behalen wordt geacht om de capaciteiten te bezitten om vervolgens de specialisatie D-2 met goed gevolg af te ronden.

Bij hen die als predikant beroepbaar gesteld begeren te worden zal de stage-periode als bijvak beoordeeld worden. Gedurende deze maanden zal er zowel in de praktijk van een gemeente als uit een aantal praktisch-theologische boeken geleerd moeten worden.

Hoe hier gedacht wordt aan onder meer literatuur uit de Nadere Reformatie zal straks nog uit het nadere commissierapport moeten blijken. In deze lijn staan onze kerken uit de Afscheiding.

Een bijzonder ogenblik brak aan toen prof. dr. J. v. Genderen op de meest eervolle wijze emeritaat werd verleend. Vanaf 1947 is hij verbonden als lector aan onze Universiteit. In 1954 werd hij als opvolger van prof. J.J. v.d. Schuit bevestigd tot hoogleraar door ds. W.F. Laman met Joh. 15:5b: Zonder Mij kunt gij niets doen. Gesproken werd toen over de aanvang, het functioneren en resultaat van de gemeenschap met Christus.

Woorden van dankbaarheid jegens de Heere werden gesproken door de praeses, president-curator en de rector. Gememoreerd werd de diepe eerbied voor het Woord en het respect voor mensen. Menigmaal werd het door hem in liefde voor studenten opgenomen.

In zijn dankwoord zegt hij dat de dogmatiek die hij doceerde niet het makkelijkste vak was. Maar het is als een landkaart waarop men de verbindingslijnen ziet zodat men de weg weet te gaan. Geciteerd wordt Witsius als theoloog van de Nadere Reformatie: De ware theoloog is een nederig leerling van de Schriften.

Over hem schreef hij in 1953 een dissertatie. Hij was een man die de praktijk der godzaligheid zeer ter harte ging.

Van Genderen noemt de reformator

Calvijn de theoloog van wie hij het meeste heeft geleerd.

Benoemingen

Kan iedere predikant in aanmerking komen om professor te worden aan onze opleiding? Nee. Zie acta 1986 artikel 65.

Daarom is eerst gesproken over de opvolging van de hoogleraar voor het O.T. in de plaats van prof. dr. B.J. Oosterhoff.

Omdat men in 1986 geen gedoctoreerde predikant in onze kerken had die voor een benoeming in aanmerking kon komen heeft men toen tot wetenschappelijk hoofdmedewerker benoemd drs. H.G.L. Peels. In de achterliggende zes jaar heeft hij de gelegenheid gehad om zijn proefschrift te schrijven.

Als eerste promoveerde hij te Apeldoorn over de wraak van God met het predicaat cum laude.

Na een middag beraadslaging van de Generale Synode in comité wordt door de praeses meegedeeld dat de inmiddels gearriveerde dr. H.G.L. Peels benoemd is tot hoogleraar in de O.T.-vakken, het Bijbelse Hebreeuws en de Bijbelse Oudheidkunde.

Hij heeft geen bedenktijd nodig maar wil met een direct jawoord zijn benoeming aanvaarden. Hij hoopt het vertrouwen niet te beschamen. Hij gewaagt van vreugde, nuchterheid, bezorgdheid en dankbaarheid.

In de diverse toespraken wordt om de voorbede van kerken gevraagd opdat deze jonge hoogleraar dienstbaar mag zijn aan de kerk in de lijn van de Apeldoornse traditie waarin hij geschoold is.

De volgende dag is beraadslaagd om een hoogleraar in de dogmatische vakken en enkele vakken uit de propaedeutische te kunnen benoemen. Aan het eind van de middagvergadering kan de voorzitter meedelen dat de tweede promovendus te Apeldoorn dr. J.W. Maris verkozen is.

Wanneer de praeses hem dat aan het begin van de avondvergadering meedeelt, memoreert hij hoe Christus Zijn discipelen riep na een nacht in gebed geweest te zijn. Elk van de discipelen heeft het niet gemakkelijk gehad. Men stond op plaatsen van strijd, vervolging en eenzaamheid.

Dr. Maris is bijzonder dankbaar voor het vertrouwen. Hij wil het graag in handen van de Heere geven en vraagt daarom enige dagen van beraad om biddend er mee bezig te zijn.

In de loop van de vrijdagmorgen kan hij na beraad voor Gods aangezicht meedelen de benoeming te aanvaarden. De praeses spreekt in hartelijke woorden de wens uit dat zijn leer tot leven mag worden voor totaal verdorven mensen. We hebben theologen nodig die niet alleen een goed verstand hebben, maar die ook van God Zelf geleerd zijn.

Na de president-curator heet de rector de nieuwe collega hartelijk welkom in de kring van de hoogleraren. Hij wijst er op dat de band tussen de school en de kerken nauw luistert. Het vertrouwen moet men winnen van de kerken, ofschoon in zijn verkiezing het vertrouwen verkregen is.

Wanneer we na deze benoemingen vooruit zien, dan is duidelijk dat in de komende jaren ook andere hoogleraren vervangen moeten worden. Zullen er dan gedoctoreerde broeders zijn die het toevertrouwde pand ook zullen doorgeven aan nieuwe dienaren des Woords? Wanneer we begeren dat ook het nageslacht de prediking mag horen die u thans begeert te beluisteren, bidt en werkt opdat de Heere des oogstens mannen in de komende jaren bekamen wil om dat werk te gaan verrichten.

Laten we bidden dat de huidige hoogleraren en studenten wetenschap en vroomheid zullen mogen verbinden. Wanneer predikers met vrome wetenschap het kerkvolk onderwijzen, dan zullen onze gemeenten daar wel bij varen.

Buitenlandse kerken

Verschillende buitenlandse gasten maakten gebruik van de uitnodiging om de synode toe te spreken.

Ds. L. Bilkes vertelde dat het goed gaat in de Free Reformed Church of North America. Hoewel veel jongeren niet meer de nederlandse kerkbladen kunnen lezen, bestuderen zij wel de werken uit de Nadere Reformatie.

Wederkerig wordt hem de zegen van de getrouwe Koning toegebeden. Het voorgeslacht is wel uit ons gegaan, maar niet van ons.

De afgevaardigden van de Free Church of Scotland en van de Reformed Presbyterian Church of Ireland spreken in het Engels de synode toe. Gewezen wordt om waakzaam te zijn en vast te houden aan de belijdenis. Dat bewaart voor dwaling. In de beantwoording wordt gezegd dat in deze tijden van afval we nodig hebben

dat we voor elkaar bidden voor bewaring. Niet alleen voor terreur zoals die in Ierland het kerkgebouw van hun synode verwoestte. Maar opdat we ook onze kinderen mogen bewaren en onderwijzen in de erfenis.

Ds. Greydanus van de Christian Reformed Church of North America sprak in het Nederlands tot de synode. Ieder kon horen hoe in de CRC over schepping en evolutie wordt gedacht. Enerzijds wordt tegenover het liberalisme gezegd dat er volgens de Schrift geen plaats is voor de evolutietheorie. Anderzijds vreest men voor het fundamentalisme als men leest wat er staat nl. dat God in zes dagen de hemel en aarde geschapen heeft.

Breedvoerig wordt door hem het besluit verdedigd dat de kerken aangemoedigd worden de gaven van de vrouwen zoveel mogelijk in de plaatselijke gemeenten te gebruiken, zodat zij worden toegestaan om te onderwijzen, het Woord van God uit te leggen en pastorale zorg te verrichten, onder het opzicht van de ouderlingen.

Tegenover deze Amerikaanse gedachte die zich laat bepalen door een eigentijdse spreken antwoordt prof. Van 't Spijker dat wij niet denken dat

het spreken van de Schrift alleen iets was van die tijd. Wij willen het antwoord op vragen gestalte geven door het gezag van Gods Woord. Als wij niet meer zullen spreken, dan blijft het Woord dat ons zal richten.

Later in de vergadering sprak de synode ten aanzien van deze kerk uit dat deputaten onze zorg over de voortgaande verontrustende ontwikkelingen en besluitvorming met de CRC zo mogelijk grondig zou bespreken. De volgende Generale Synode zal dan bezien of en hoe de relatie met hen zal worden voortgezet.

Na de toespraak van twee predikanten van de Toraja Kerk op 11 september, brachten op woensdag 30 september ook twee predikanten van de GSKA in Vandaland (Synode Southpansberg) een boodschap om te groeien in langdurige en totale gemeenschap.

Wederkerig wordt hen toegezegd om in broederlijke liefde hen te willen helpen.

En hen wordt toegebeden om de problemen in eigen land te kunnen weerstaan, opdat zij mogen groeien in diepte, genade en aantal.

MvdS.

Ds. L.W. van der Meij (slot)

Thema: Waarom we niet met de Vereniging meegingen. Een theologisch bezwaar, praktisch toegelicht

Lezing tijdens de klassicale herdenking van het 100-jarig voortbestaan van de Christelijke Gereformeerde Kerken d.d. 9 mei 1992.

En toch niet met Kuiper en "zijn" Vereniging mee? Inderdaad.

En dan mede vanwege zijn opvatting dat alle uit Christenouders geboren kinderen moeten beschouwd worden wedergeboren te zijn en daarop de doop als bezegeling rust.

De Gereformeerde Synode van 1905 heeft het probleem uiteindelijk ook wel aangevoeld. Zij sprak uit (en dat terwijl Kuiper nog leefde!) "dat het minder juist is te zeggen, dat de Doop aan de kinderen der gelovigen bediend wordt op grond van hun veronderstelde wedergeboorte, omdat de grond van de Doop is het bevel en de belofte Gods".

Met Kuipers *diagnose* van het ingezonken geestelijke leven in het Nederland van de 19e eeuw zullen

ook Van Lingen en Wisse het eens geweest zijn. Maar van de *therapie* heeft men afstand genomen.

Dan was Kuipers redenering toch *niet bijbels en confessioneel* doorzichtig genoeg.

Daar moet eerst nog eens nader over gesproken worden. Vandaar het "*Thans nog niet*" in de 700 bezwaarschriften die op de Amsterdamse Synode van juni 1892 werden ingediend.

De bezwaarden zeiden niet: Nooit, maar "thans nog niet".

Met andere woorden, de wil om te verenigen ontbrak niet, maar er moest meer bijbelse en confessionele duidelijkheid komen.

Omdat de visie op het Sacrament eindeloze consequenties heeft. Gevolgen voor de eeuwigheid.

De uitdrukking "veronderstelde wedergeboorte" is ontleend aan Kuipers eigen uitspraken.

De redenering is als volgt: Wanneer

ouders zich bekommeren omtrent de eeuwigheidsbelangen van hun kinderen, krijgen zij gebed voor het kind. En: "als vrucht van het gebed wekt God de Heere de geloofsbeweging in zijn ziel. En zoo grijpt ge het Woord der belofte en wetende dat dit kindeke uit "gelovigen" geboren is, maakt ge u op om voor uw pasgeboren lievelingen den Doop te vragen, onderstellen- de (!) (85), vertrouwend, ja gelovende, dat God uw kindeke *meer* schonk dan wat de geboorte bracht uit het vleesch".

Zo was er meer.

Wat bedoelde Kuiper bijvoorbeeld met deze zinsnede: "Dat er ten eerste in elk (!) Sacrament een aktie, een werking van Christus uit de hemel is", en "Dat de Christus uit dien hemel door zijn Heiligen Geest een daad volbrengt in het hart van hen, die het Sacrament van Doop of Avondmaal ontvangt".

Ik kan heel goed begrijpen dat de 700 bezwaarden daarover nog wel eens wilden praten voordat ze hun fiat aan de Vereniging van 1892 gaven.

Helaas was de verenigingsdrift te sterk om nog eens grondig de Bijbel en de confessie hierop te bevragen.

Studenten, predikanten en hooglaren van Christelijke Gereformeerde huize lagen reeds in de armen van Kuiper. Van liefde *dronken*.

Die *nuchter* bleven, waren klein in getal. Toch meen ik dat de recente geschiedenis hun huiver voor "Kuipers" "veronderstellingen" gelegitimeerd heeft.

Al zou Kuiper zich omkeren in zijn graf, als hij zou horen dat er zoveel exemplaren van het Algemeen betwijfeld christelijk geloof verkocht zijn.

Maar die teveel veronderstelt kan onbedoeld weleens meewerken aan deze de christelijke kerk verwoestende ontwikkelingen.

De kloof tussen de Gereformeerden en de Christelijke Gereformeerden van nu is dieper dan ooit. Wat valt er nog te praten als de Bijbel niet meer is dan een historisch document dat nauwelijks meer waarde bezit dan andere religieuze boeken.

We zijn blij met de volharding van de 54 die zich niet lieten meevoeren in de Vereniging.

Zij bleven op zichzelf. Of liever: ze volhardden bij de klare taal van de Schrift en de confessie, en trotseerden Abraham de Geweldige en zijn theologie.

Dat was een doordachte keuze: voor de geloofsgehoorzaamheid en tegen

de theologische speculatie.

Toch is onze vreugde na 100 jaar niet onverdeeld. Want wij zijn kerkelijk nog niet een met al diegenen die de Bijbels-bevindelijke prediking liefhebben.

Nog niet een met al degenen die ervan overtuigd zijn dat het Woord, het Verbond en de beloften om beleving

vragen en niet op allerlei "veronderstellingen" bouwen. Het is te wensen dat onze Christelijke Gereformeerde Synode van 1992 de lijn van 1892 zal doortrekken. De praktijk heeft bewezen dat een Bijbels-bevindelijke prediking in alle generaties vruchten afwerpt van geloof en bekering.

Ds. L.W. v.d. Meij

Bij de Heere blijven...!

Openingswoord Kampen 19 sept. 1992 (n.a.v. Hand. 11:23)

Daartoe wekt Barnabas de kerk van Anthiochië op, als hij de genade van God ziet in de gemeente. Wanneer er meer naar deze raad was geluisterd zouden er in de kerkgeschiedenis niet zulke droevige dingen gebeurd zijn.

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe het evangelie in Anthiochië gekomen is. Een wereldstad, middelpunt van cultuur en knooppunt van ongerechtigheid, zedeloosheid.

Na de dood van Stefanus vluchtten vele gelovigen elders heen en verkondigden daar het evangelie. Zo kwamen ook "enige mannen" te Anthiochië. Wat haalt dat uit? In zo'n goddeloze stad? Een groot aantal mensen komt tot geloof en bekeert zich tot de Heere (vs. 21). En dat waren geen Joden, maar Grieken, heidenen dus. Hun harten werden door de Heilige Geest geopend. Zij die eerst van verre stonden werden nabij gebracht. Vijanden werden met God verzoend. We zien: geen stad, geen dorp is te goddeloos, geen hart te slecht voor de Heere om er zijn intrek in te nemen. Het bloed van Christus reinigt van alle zonden.

Het werk der genade kan niet verborgen blijven. In Jeruzalem wordt gehoord, dat in Anthiochië ook heidenen het evangelie hebben aangenomen. De gemeente zendt Barnabas uit om polshoogte te nemen. Een goed man, vol van Heilige Geest en geloof. Wat zag hij toen hij daar kwam? Bekenden...? Dat kan, de gemeente was ontstaan door prediking van mannen die afkomstig waren uit Cyprus en Cyrene. Daar kwam Barnabas oorspronkelijk zelf ook vandaan. Maar, dat was het niet.

Hoe vond hij in die grote stad die kerk? Zag hij een bordje: Christelijke Kerk? Nee. Wat zag hij dan? Volle kerken, goede kollektes, liefde onderling? Dat zijn op zichzelf verheugende en belangrijke zaken. Barnabas zag

echter de genade Gods. Het werk van Gods Geest, Die harten verandert. Persoonlijk geloof. Dat andere zag hij ook wel, maar hij zag er doorheen. Waar het allemaal vandaan kwam. De genade Gods. Dat God Zich over hen had ontfermt. Hij had het Woord daar doen brengen. Hij had hun harten ingewonnen.

Wat is dát nodig, om de dingen in je leven en in het leven van anderen te zien tot op de genade Gods. Dan weten we, dat alles verbeurd en verzonddigd is. "Heere, het is de kracht van Uw genade, het is uw onpeilbare liefde, die mij tot U bracht. Uit mezelf was ik er nooit gekomen. U hebt mij door de prediking willen trekken. U gaf liefde in mijn hart om mezelf te verloochenen, om voor u te leven." De genade Gods zien. Genade, dat is ontfermende liefde, onverdiende gunst. "Wat heeft U bewogen...." Ik heb het er niet naar gemaakt".

De genade Gods was in staat de harten te veranderen. Zij, die eerst vijanden waren van het kruis van Christus, en die wandelden in de duisternis van hun verduisterd verstand, leerden zich over te geven aan de onweerstaanbare kracht der genade om de Heere te dienen. Niets anders kan een mensenhart veranderen. Alleen de genade Gods.

Hij zag mensen, eerst zonder hoop in deze wereld, nu met een levende hoop en hartelijke liefde. Mannen en vrouwen, jongens en meisjes, die vertelden hoe ze uit de slavernij van de zonden waren bevrijd, hoe het zondepak van hun rug was afgenomen en ze de Heere mochten dienen. "Hoor wat mij God deed ondervinden, wat Hij gedaan heeft aan mijn geest".

De genade Gods zien. Dat is al een wonder, dat hij dat ziet. Heel gemakkelijk zien wij immers iets anders: gebreken. Hebben we oog voor de genade Gods? Verlichte ogen hebben we nodig. We zijn immers blind voor

's hemels wegen? Blind voor de genade. En wat kan de genade in het leven van Gods kinderen soms ook spoedig weer spoedig gewoon worden. Dan is het wonder er uit. We zien het niet meer.

Barnabas zal best verschillen gezien hebben met de moedergemeente Jeruzalem, en dat er nog heel wat geleerd moest worden. Daarom gaat hij ook Paulus halen, en blijven die twee een jaar lang in Anthiochië. Maar hij zag ook de genade Gods. Daar zal het in ons persoonlijk leven en in ons kerkelijk leven om dienen te gaan: dat de genade Gods te zien is. Daarin ligt ook de ware eenheid.

Barnabas is er verblijd over. Dat kan niet anders. Daar is toch ook blijdschap over in de hemel?!

Als de Heere eens een tipje van de sluier oplicht en je mag zien, dat het welbehagen des Heeren door Zijn hand gelukkig voortgaat, wat is dat rijk! Genade en blijdschap zijn in het Grieks bijna dezelfde woorden. In en om de genade vinden we pas echt blijdschap. Echte blijdschap is er alleen over de genade.

Vruchten werden gezien in veranderde levens. Hij verheugde zich erover, omdat God daarin tot Zijn eer kwam. Hij zag de bewijzen van Gods genade. Zien wij die bewijzen ook? Zien we het als een genade, dat het Woord ons gebracht is? Dat er predikers zijn, die het verkondigen. Dat de Heilige Geest nog wil werken onder de bediening van het Woord? Dat Hij wederbaart, overtuigt, vernieuwt, onderwijst, vermaant en vertroost? Bent u er blij om als u er iets van ziet, hoort? In uw gezin, familie, gemeente?

Gods genade zien, dat is ook zien, dat er een God is, die met ons lot is bewogen. Heeft het ons al bij Hem gebracht met de tollenaarsbede: "O God, wees mij de zondaar genadig!"?

Het gaat ook vandaag in de kerk nog om Gods genade. Maar, die genade is geen rustgrond. Daarom volgt er een opwekking om bij de Heere te blijven. Barnabas vermaande hen allen, dat zij met een voornemen des harten bij de Heere zouden blijven.

Is dat nu nodig? Het is toch vanzelfsprekend als je tot de Heere gekomen bent, dat je bij Hem blijft? Er is toch geen afval der heiligen? Nee, maar de genade is een teer bezit. De doodvijanden houden niet op om aan te vechten. Barnabas weet, dat zij, die de Heere hebben leren kennen, tot hinken en zinken ieder ogenblik gereed zijn. Daarom vermaant hij hen bij de

Heere te blijven. De praktijk der godzaligheid is niet zo gemakkelijk. En dan in zo'n stad! Met al zijn verleiding. Als heel de omgeving anders denkt dan jij... Hoe moeilijk is dat soms op het werk, in het gezin, of op school... Wat nodig om bij Hem te blijven en telkens weer te bidden: "Wat wilt Gij, dat ik doen zal!". We dwalen zo gemakkelijk af. Gods kinderen zijn ook nergens te goed voor. Wat moet de Heere veel moeite doen om ons bij Hem te houden. Meer dan om tot Hem te komen!

Blijven bij de Heere. Die opwekking hebben al Gods kinderen nodig. Niemand uitgezonderd. "Hij vermaande hen allen...". Bij de Heere blijven. Niet maar blijven bij de kerk, de gemeente, de vermaningen, geboden van de Heere. Dat is belangrijk, maar "bij de Heere blijven" is alles. Bij de Heere Jezus betekent dat. Hij is de Levensbron. In de persoonlijke omgang met de Heere worden we vervuld met de Geest en bewaard tegen kwaad, slordigheid, lauwheid. En de Heere geeft vreugde en verlangen om Hem te dienen.

Bij de Heere blijven! Niet bij jezelf blijven staan, op jezelf zien. Bij de Heere blijven. Om zo krachtig te worden in de Heere. Dan staat Hij in het middelpunt. In voorspoed en tegenspoed. Het gaat om Hem. Zeker, we moeten ook blijven bij de leer die naar de godzaligheid is, het pand bewaren, dat ons is toebetrouwd. Maar wat wordt het een koude en doodarme zaak als het alleen om die leer gaat. Die Heere roept het ook nu nog: "Komt allen tot Mij...!"

Bij de Heere blijven. "Met een voornemen des harten". Met een besluit, dat vastligt in je hart. Van harte Hem liefhebben. Het moet niet maar een zaak van de buitenkant zijn. Aan zulke christenen, met een vaste koers in hun leven, hebben we dringend behoefte. Ook in ons kerkelijk leven. Mensen, die niet met allerlei winden van leer worden meegezogen. Niet mensen, die het allemaal zelf wel kunnen en weten. Geen zelfoverschatting. Daarom: bij de Heere blijven. In diepe afhankelijkheid van Hem leven. Van Zijn genade, die genoeg is.

Met een hartelijk voornemen. Dat is meer dan "van plan zijn". De weg naar de hel is geplaveid met goede voornemens. De weg naar de hemel plaveien wij niet. Het gaat om een bewuste keuze, die geboren wordt uit de ontmoeting met de Heere. Die het gezegd heeft: "Ik ben de Weg!"

Je kunt bij de geestelijke dingen opgevoed zijn en er bij blijven. Het kan wezen, dat het niet in je aard ligt om te veranderen en dat je er daarom geen hekel aan hebt om naar de kerk te gaan. Maar, dat wil nog niet zeggen, dat het een zaak is van je hart. Een hartelijk voornemen, hartelijke betrokkenheid. Is het ons bewust te doen om Heere. Voor het eerst en telkens opnieuw. Tot wie zouden we anders heengaan...? Eén ding heb ik van de Heere begeerd...

Hoe breng ik dat op? Hoe houd ik dat vol? Bij Heere blijven.... "Ach, de Heere moet bij mij blijven anders komt er nooit iets van terecht", zegt u. Dat is waar. Maar, dat heeft Immanuël ook beloofd. Deze vermaning is gegrond in Gods belofte: "Ik ben met u al de dagen". Pleit daar op. Zo bij de Heere blijven. Hij zal Zijn werk voleindigen.

Hoe dat kan en moet, met een ernstig voornemen des harten bij de Heere blijven? Daarvoor gebruikt de Heere de middelen. In weg van het gebed en

het lezen en horen naar Zijn Woord. Onder de vermaning en vertroosting wordt de genade meegedeeld. Als we de middelen verwaarlozen zijn we zo bij de Heere vandaan.

Is die genade zichtbaar in uw leven? Hebt u dat voornemen? Wat is niet beloofd bij trouwen, belijdenis, doop of aan het Heilig Avondmaal? Waar heeft het ons gebracht? Leven we nog ver van Hem vandaan? "Wie ver van Hem de weelde zoekt, vergaat eerlang en wordt vervloekt".

Rust niet, voordat u bij Hem bent, ook opnieuw. Er is genade overvloeiende voor de grootste der zondaren. Bidt tot de Heere: "Trek mij zo zal ik U nalopen".

Gods hand is niet verkort. Zijn doorboorde hand reikt naar Noord en Zuid, Oost en West om op te nemen en te dragen wat verloren ligt. Over die genade kunnen we ons alleen maar verwonderen. Daar zal de eeuwigheid voor nodig zijn. 'k Zal dan gedurig bij U zijn.

Ds. R. Kok.

Dordrecht

100 jaar Christelijk Gereformeerde Kerk

Op maandag 14 september 1992 vond in de Chr. Geref. Kerk van Dordrecht-Centrum een herdenkingsdienst plaats. Op die datum was het 100 jaar geleden dat één van de twee Christelijke Gereformeerde Kerken bleef voortbestaan. Deze van oorsprong uit de zgn. Kruisgemeenten afkomstige gemeente, ging aanvankelijk zonder haar predikant verder. Vier jaar later in 1896 voegde ds. D.J. van Brummen zich alsnog met zijn kerkeradsleden bij de Chr. Geref. Kerk.

Nu, in 1992, vond in de kerk aan de Dubbeldamseweg 1 de herdenkingsdienst plaats. De plaatselijke predikant ds. A. van de Weerd opende deze dienst met votum en zegengroet. Na zingen en Schriftlezing uit Psalm 77 en gebed, sprak hij over "UIT DE NOOD GEBOREN". Daarin stond hij stil bij de gebeurtenissen in 1892. Tegenover de gedachte dat de principiële bezwaren tegen de Vereniging pas achteraf ingevuld en verwoord zouden zijn, stelde hij dat vanuit Dordrecht toch heel duidelijk is hard te maken dat het uitsluitend ging om grote dogmatische bezwaren. Kerkhistorische en kerkrechtelijke bezwaren zijn vanuit de notulen niet te

vinden. Daarentegen heeft men ook voor de Vereniging al grote bezwaren gehad tegen de eenzijdige Verbondsleer van Dr. A. Kuyper.

Deze bezwaren zijn op de classis en later ook de Particuliere Synode ingediend. Uit protest tegen de leringen van een predikant uit Giessenburg heeft men zelfs geweigerd afgevaardigden te sturen naar de classisvergadering. Toen op 10 april 1892 de kerkeraad de gemeente om een uitspraak vroeg over de Vereniging, stemde een kleine meerderheid tegen. De kerkeraad legde op de classisvergadering van 18 juli 1892 het volgende schrijven op de tafel van de classis:

"Aangezien reeds vóór de Vereeniging in geschriften openbaar is gemaakt dat de kinderen verondersteld moeten worden reeds wedergeboren te zijn en dat de doop in verband zou staan met de wedergeboorte... doch zulke stellingen niet in de formulieren van eenheid te vinden zijn, zo zijn in onze gemeente één deel dat in de Vereeniging niet mede kan gaan... dat het grote deel dezelfde bezwaren hebben, waarom wij ons genoodzaakt zien dit op de classis te brengen met de bescheiden vraag of

kerkeraad en leden met het bovenvermelde bezwaar aanvaard en gedragen kunnen worden, waarom zij een wachtende houding aannemen".

Zo werd vanaf september 1982 de Chr. Geref. Kerk te Dordrecht voortgezet. De kerkeraad ging met ds. van Brummen als Geref. Kerk B verder.

Via de meerdere vergaderingen bleven zij hun bezwaren indienen, totdat duidelijk werd dat deze niet werden overgenomen. Groot was de vreugde toen ds. van Brummen met de kerkeraad terugkeerde.

De oud-predikant van Dordrecht ds. D. Slagboom sprak vervolgens over: "DOOR GODS WELDADIGHEID GELEID" (Ex. 15:31). Hij wees op de het onverdiende van Gods goedheid. Ook het beeld van de herder, die zorgt voor zijn kudde, ligt ten grondslag aan deze woorden. In de leiding van God met de gemeente van Dordt komen deze trekken duidelijk terug. Hij onderscheidde een periode van de eerste groei, van consolidatie en van de na-oorlogse tijd.

Mede door de getrouwe bediening van de eerste predikanten kon er een periode van consolidatie intreden. Na gekerkt te hebben aan de Kuipershaven en de Museumstraat, kon in 1921 het huidige kerkgebouw in gebruik genomen worden. De gemeente was toen al uitgegroeid tot boven de 1.000 leden. Ds. Slagboom bracht verder in herinnering de ambtsperiode van de verschillende predikanten tot na de oorlog.

Met name werd stilgestaan bij ds. L.H. van der Meiden, "de stille werker". Ds. Slagboom tekende hem als leerling van het Woord en leerling van de Heilige Geest. De Heere trok en onderwees zondaren. Onder een rouwdienst mochten twee mensen tot bekering komen. Ook onder twee tegengestelde figuren als ds. H. Visser en ds. C. Smits mocht toch van zegen gesproken worden. In de na-oorlogse tijd valt vooral de ambtsperiode van ds. M. Baan te vermelden, die als een getrouw predikant met eigen gaven de gemeente diende als een wachter op Sions muren. "Vaak te weinig geacht, ook door degenen, die hem wel moesten achten", aldus ds. Slagboom.

Van de tijd daarna noemde hij vier dingen: 1. golven benauwden het schip; 2. er was oprechte begeerte om bij de waarheid van zonde en genade en een bevindelijke prediking te blijven, al werd er ook wel met vleselijke wapens gestreden; 3. er werd vanuit de binnenkamers gebeden: "O, Heere,

laat het Woord voortgaan"; 4. dat gebed is door de Heere verhoord. "Ds. van der Ent en ik zijn daar goed mee geweest, want God heeft ons hier gestuurd in verschillende omstandigheden", aldus ds. Slagboom. Hij wees de gemeente op het feit dat er rijke zegeningen te overdenken zijn. De grootste zegen was toch dat de Heere de prediking gaf zondag aan zondag. Daarom vroeg hij de gemeente: "hoe is het nu met u, kent u Gods weldadigheid in de leiding met Zijn Kerk, ook in uw eigen hart?"

Herdenken kan op vier wijzen, waarin "moed" voorkomt: in hoogmoed, in weemoed, in ootmoed en in goede moed. Ds. Slagboom hoopte dat er ootmoed en goede moed gevonden mag worden.

Ds. H.C. van der Ent sprak daarna over: "Voor de toekomst geborgen", vanuit Psalm 46:2-4.

Wat is de Christelijke Gereformeerde Kerk", zo vroeg hij. Hij wees op het onderscheid tussen doop- en belijdende leden en "belevende leden". De laatste categorie zijn de levende leden, die in de hemel staan geregistreerd. Die levende leden vormen het wezen van de Christelijke Gereformeerde Kerk, die gaan naar de hemel. Daarom is er voor die Kerk toekomst. Zij is immers het eigendom des Heeren, aldus ds. van der Ent. Zelf heeft hij vroeger wel gedacht dat de grenzen van die Kerk samenvielen met de Chr. Geref. Kerk. Door Goddelijk onderwijs wordt echter wel duidelijk dat dat anders ligt. Zo moest ook geleerd worden dat de Kerk ook niet staat of valt met de persoon van de dominee. Vanuit Psalm 46 wees hij echter op het geheim van de Kerk, waardoor er voor de toekomst goede moed mag zijn.

Als vertegenwoordiger van de gemeenten, die vanuit Dordrecht tot zelfstandigheid zijn gekomen, sprak ds. H. van der Schaaf van Dordrecht-Z. Hij wees op Gods grote ontferming, waardoor 100 jaar voortbestaan mogelijk was. Geen menselijke prestatie, maar Goddelijke gratie ligt daaraan ten grondslag. Al spreekt de kerkorde niet van dochters of van een moederkerk, hij wees toch op drie gemeenten, t.w. Zwijndrecht (1918), Breda (1946) en Dordrecht-Z. (1963), die vanuit Dordrecht geïnstitueerd zijn. (Ook Werkendam (1911) zou hierbij genoemd kunnen worden - verslaggever)

Ds. v.d. Schaaf wees op verschillen, die er zijn tussen moeder en dochters

en tussen de dochters onderling. Dit hoeft echter niet te benauwen, volgens ds. v.d. Schaaf. Ook tussen de mannen van de Afscheiding waren verschillen, evenals tussen Wisse en van Lingen.

Als die verscheidenheid maar niet ten koste gaat van de eenheid in kerkelijk en geestelijk opzicht. "Met u willen wij voluit Chr. Geref. zijn en blijven, we willen buigen onder het gezag van de gehele Heilige Schrift en we wensen te leven naar de volle Geref. Confessie; ook wij begeren de schriftuurlijke-bevindelijke prediking, aldus ds. van der Schaaf. Hij wees op de gemeente uit Hand. 2 en wenste dat de gemeente dat voor ogen heeft en dat de gemeente een groei-gemeente mag zijn in de geestelijke zin van het Woord. We hebben daartoe de Heilige Geest en elkaar nodig.

Namens de classis Dordrecht sprak ds. Tanis, die gedurende 23 jaar consulent was van de gemeente. Hij wees op het feit dat Slidrecht de tweede gemeente is van de classis Dordrecht en 98 jaar geleden geïnstitueerd werd. De namen van de Dordtse predikanten die genoemd werden, waren ook voor Slidrecht belangrijk. Zij gingen veel in Slidrecht voor. Ds. Tanis sprak een slotwoord uit n.a.v. Hebr. 13:8 "Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde in der eeuwigheid".

Na de bijeenkomst in de kerk was er gelegenheid voor leden en oud-leden, alsmede de vele belangstellenden, elkaar in het verenigingsgebouw "De Krooswijkhof" te ontmoeten. Velen maakten van die gelegenheid gebruik. Van deze herdenkingsdienst is een speciale cassette vervaardigd van 120 min., die voor f 7,50 (zonder porto) besteld kan worden bij dhr. S.L. Kok, tel. 076-130281

Ds. A. v.d. Weerd (Verslaggever)

Jeugdappèl

Op D.V. zaterdag 24 oktober 1992 organiseert de LCJ weer het jaarlijks Jeugdappèl

De aanvangstijden zijn als volgt: 's morgens om 10.30 uur en 's middags om 14.00 uur. Zo rond de klok van 16.00 uur wordt de middagbijeenkomst gesloten. Dit jaar is de plaats van samenkomst in sport- en recreatiecentrum Aqua Indoor, Dalweg 181 te Soest.

Op dit Jeugdappèl verzorgd Ds. B. de Romph een Bijbelstudie met als thema: "Wandelen in Gods Weg". Aan Ds. A. Vaars is gevraagd te spre-

ken over "Wandelen met God in de praktijk". Tegen het einde van de dag hoopt Ds. H.H. Klomp het slotappèl te verzorgen: "Dagelijks wandelen door de Geest".

De keuze voor deze drie deelthema's heeft een achtergrond. Een veel gehoorde klacht is namelijk dat onze tijd in geestelijk opzicht een donkere tijd is. Er is een groot gebrek aan echt, bloeiend geestelijk leven. De Heere wordt hoe langer hoe meer naar de rand van het leven verschoven. Het godsbeeld van velen is vervaagd en ver verwijderd van de God van de Bijbel. Die een levende God is en Zich openbaart door Zijn Woord en Geest in de harten van zondaren. Zien en horen we als jongeren nog wat het betekent om de Heere te vrezen; wie de Heere is voor al de Zijnen in het leven van alle dag? Zou daar niet één van de oorzaken liggen van de kerkverlating?

Anderzijds is er een stroom van ervaringstheologie(ën) en allerlei filosofieën, doordrenkt met elementen uit Oosterse religieuze stromingen, waarin de mens en zijn ervaring centraal komen te staan.

Daarnaast is er de "warmte" van allerlei sekten en groepen aan de rand van of buiten de kerken, die ook aan ons als christelijk-gereformeerde jongeren niet voorbijgaat. Godservaring staat volop in de belangstelling. Maar de echtheid en de diepgang van de bijbelse ervaring wordt nogal eens gemist.

Met deze twee schetsen is geprobeerd het spanningsveld van het hoofdthema: "Wandelen met God" te tekenen. Twee klippen in een bruisende zee waarin we als jongeren zoeken naar echtheid en vastheid, naar de levende omgang met de levende God.

Of we zoeken dit in het geheel niet meer, maar gaan onder in de maastroom van het leven van b.v. het materialisme. Ten diepste geldt het immers dat er niemand is die God zoekt.

Pauze: mogelijkheden voor ontmoeting en ontspanning.

Natuurlijk kan het meegebrachte of gekochte eten en drinken worden gebruikt. Ook is het mogelijk langs de aanwezige stands te lopen waaronder die van Handreiking Bijbelstudies voor de plus- en min-zestien verenigingen, alsmede een stand van de commissie Landelijke Aktie, die iets laat zien waarvoor aktie zal worden gevoerd.

In dit verenigingsseizoen wil de LCJ

namelijk een aktie houden voor de St. "De Bijbel in elk huis". Het doel is met name de bevordering van Bijbelverspreiding in India. In de middagbijeenkomst zal bovengenoemde commissie een korte toelichting geven op de te houden aktie.

Ook is Prof. J. Pulikkunnel uit India aanwezig, die iets zal vertellen over de noodzaak van Bijbelverspreiding.

Ds. P. den Butter hoopt aanwezig te zijn om hem te vertalen.

Veel samenzang (onder begeleiding van orgel en trompet), maar deze keer ook het koor Psallite Deo uit Noordeloos o.l.v. Jeroen Bal, dat haar medewerking tijdens de morgenbijeenkomst verleent.

Een onderdeel op het middagprogramma blijft tot op het laatste mo-

ment onbekend. Maar er zullen zware noten worden gekraakt.....!

En... de Commissie Audio visie laat haar diaklankbeeld in première gaan! Kom en zie!

We hopen en bidden... om een mooie dag, waarop de Heere Zelf ook aanwezig is! Mede namens de Landelijke Commissie Jeugdkontakten Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ) willen wij jullie hartelijk groeten.

*Commissie Jeugdappèl LCJ
Liesbeth Uittenbogaard (secre.)*

*M. Trappenburgstraat 2
4225 RN Noordeloos
01838-2644*

*Kees van Vianen (voorz.)
Bij de Waterschuur 19c
2965 AN Nieuwpoort
08143-2763*

De troost der verkiezing

13.

(naar aanleiding van het gelijknamige boek van ds. L. Vroegindeweyj)

In het vorige artikel maakten we een begin met na te denken over de belijdenis van de *onwederstandelijke genade Gods*. De Dordtse vaderen waren hierover eensgezind en ook heel duidelijk. Ze zagen zich geconfronteerd met de Remonstranten die aanhangers waren van de gedachte van de vrije wil, namelijk van 's mensen vrije wil ten goede. Het bestaan daarvan ontkende de Synode echter met grote stelligheid en op bijbelse gronden.

Heeft de mens dan geen vrije wil? Jazeker, maar deze vrije wil kiest alleen en vrijwillig het kwade. De mens is niet anders dan een slaaf der zonde. Het bedenken van het vlees is vijandschap tegen God. Uit zichzelf blijft een zondaar tegenstand bieden tegen Gods waarschuwingen en nodigingen totdat hij niet meer kan. De Remonstranten daarentegen zien de mens ten diepste nog staan in dezelfde toestand als Adam vóór zijn val. Er is volgens hen eigenlijk niets onherstelbaars gebeurd met zijn wil. Uit eigen kracht kan hij het goede willen; hij is dus geheel verdorven. En nu komt er, zo menen zij, van God de mogelijkheid van zalig worden. Let wel: de mogelijkheid. God heeft Zijn Zoon voor allen gegeven. Deze Christus wordt gepredikt. In deze prediking geeft God de Geest. En het hangt van

de mens en zijn goede wil af of hij dit aanneemt of niet...

Onwederstandelijke genade

Wat moeten we hiervan nu zeggen? Wel - als dit waar zou zijn, als de mens inderdaad nog één beweging van goede wil tot zijn zaligheid zou moeten toedoen, dan was er geen enkele hoop op behoud. Immers in ons is het goede niet. Om het met de oude Klaas Kuypenga uit Ulrum te zeggen: "Indien ik ook maar een zucht tot mijn zaligheid moest toebrengen, dan was het voor eeuwig verloren".

Ja maar, waar ligt dan de oorzaak dat deze wereld niet is ondergegaan in een definitieve en voor elk schepsel geldende rampzaligheid? Hoe komt het, aldus ds. Vroegindeweyj, dat er toch gelovigen zijn? Dat is een vrucht van onwederstandelijke genade; van een doorzetten en kiezen door God Zelf tégen alles wat van de mens is in. Dat er mensen bekeerd worden, zeggen de Leerregels in paragraaf 10, dat moet men niet aan de mens toeschrijven maar aan God. Hij is het die de Zijnen niet alleen van eeuwigheid in Christus heeft uitverkoren maar die hen in de tijd ook krachtig roept, hen met geloof en bekering begiftigt en hen uit de duisternis verlost en overbrengt tot het rijk van Zijn Zoon.

Wat doet God dan? Hij deelt gaven uit aan allen die geroepen worden. Zijn ernstige roeping komt tot allen die onder de prediking van het Woord

zich bevinden. Met klem en ernst klinkt de roepstem zich tot Hem te wenden en zo behoudenis te vinden. Maar de mens - allen en een ieder! - weigert hierop in te gaan. Hier en daar heerst wel eens de gedachte: "God verwerpt de mens die Hem verwerpt", alsof er mensen zijn die God verwerpen en anderen die Hem niet verwerpen. Nee, Gods Woord kent alleen mensen die Hem verwerpen. Tenzij ze door Gods Geest wedergeboren en gebracht zijn tot een gewillige onderwerping.

Nu is dit het wonder: terwijl allen aan Hem voorbijgaan, gaat God met sommigen verder. Met wie? Kenmerken ze zich door iets? Zijn ze te onderscheiden van anderen? Zijn ze ernstiger of beter? Nee. Ook zij verzetten zich. En ze blijven zich verzetten, ook als de Heere hen in beginsel heeft stilgezet. Ze blijven zich verzetten. Maar zie, ze gaan lijden onder hun verzet. En toch kunnen ze niet anders. Maar God gaat door, al verder. Hij geeft dat ze nergens kunnen blijven steken. Ze worden hoe langer hoe meer overreed van hun eigen bankroet, van de noodzakelijkheid van het geloof in Christus en het loslaten van al het eigene. Ze worden ervan overtuigd dat alles buiten Christus ongenoegzaam is. En Gods onwederstandelijk werk aan hen gaat al maar verder. Zo immers heeft de Heere het ten aanzien van hen voorgenomen. Hoewel ze daarvan niets afweten. Als de Heere een mens nog de eigen keuze liet, dan blééf de gevallen zondaar tegen God kiezen. Maar nu werkt Hij net zo lang totdat Hij een andere keus, een onberouwelijke bekering tot zaligheid, een nieuw willen heeft gewerkt. Zo is alles Gods werk. Als Hij het prilste werk in de Zijnen aanvangt, is het van Hem. Als Hij ermee voortgaat, is het van Hem. En als de Heere het voleindigt, is het van Hem.

Gij wederstaat altijd...

Zojuist luidde de vraag: wat doet God dan? Gevraagd zou ook kunnen worden: hoe doet God dat? Langs welke weg volbrengt Hij dit werk? Paragraaf 6 geeft het antwoord: door de kracht van de Heilige Geest en door het Woord of de bediening der verzoening, het evangelie van de Messias waardoor het Gode behaagt zalig te maken die geloven, oudtijds en heden nog. En paragraaf 10 spreekt van mensen, "door de bediening des Evangelies geroepen zijnde". Laat allereerst duidelijk zijn dat ook

hier met geen letter van enige medewerking van de mens gesproken wordt. Op geen enkele wijze maakt hij een begin of doet hij er iets bij. Hij kan het ook niet. Hij kan Gods geboden niet houden. En hij kan evenmin in Christus geloven. Geen vinger kan hij ten goede uitsteken om de zaligheid te verkrijgen. En tot deze hoorder komt de prediking, de "bediening der verzoening".

Ik citeer enkele woorden van ds. Vroegindewij: *"Het Woords Gods is altijd en overal een kracht Gods. Daarom zijt gij niet te verontschuldigen, o mens, als gij in uw onbekeerlijkheid voortleeft. Als een dienaar des Woords u uitnodigt om u te laten verzoenen of te laten zaligen, nodigt God u uit. Dit is een welgemeende nodiging. Als gij niet zo'n verhard hart had en niet zo'n vijand van God waart, zou de kracht des Geestes die in de prediking is, genoegzaam zijn tot uw zaligheid. (...) Het Woord des HEEREN is een kracht. De mens wederstaat de kracht daarvan. Hij wil de wereld niet verlaten en zijn oude natuur niet doden. Hij is soms overtuigd van de waarheid in zijn verstand, maar hij houdt zijn hart er angstvallig voor gesloten. Men kan voor de waarheid zijn, maar men bukt niet onder de waarheid. Men verhardt er zich zelfs onder. Soms kan men de meest aangrijpende preken verdragen zonder enige vrees voor de eeuwigheid."*

We zien dus dat de genade wel degelijk weerstaan kan worden. En in de praktijk ook metterdaad wordt tegengestaan. Indertijd waren onze gereformeerde vaders niet eens zo blij met de term "onwederstandelijke genade". Het stond immers bij hen vast dat de genade door de natuurlijke mens te allen tijde wederstaan wordt. Denk aan Kaïn en Ezau, aan Farao en Saul, aan Judas en vele andere Joden. "Gij wederstaat altijd de Heilige Geest", aldus Stefanus (Hand. 7 vs. 51). En toch bogen ze in Dordt bewust voor de waarheid van Gods onwederstandelijke werk. Inderdaad - de natuurlijke mens wederstaat Gods Woord en wil. En als God met Zijn krachtige roeping nu eens bijzonder doorzetten wil in het leven van een zondaar? "Dan nog", zeggen de Remonstranten. "Dan niet meer", zeggen de gereformeerden. *"De staat van het geschild was alzo niet of de mens Gods genade telkens weerstond en weerstaan kon, maar of hij tenslotte op het bepaalde ogenblik dat God hem wederbaren*

wilde en met de krachtdadige, effectieve genade in zijn hart werkte die genade nog verwerpen kon". Neen dus. Gode zij dank.

Wedergeboorte ten leven

Betekent dit nu dat de verkorenen een andere werking van de Heilige Geest ontvangen dan de verworpenen? Inderdaad. We mogen het niet anders zeggen. God voegt voor hen bij het Evangeliewoord een bijzondere kracht des Geestes. Niet dat de algemene prediking van het Evangelie krachteloos is, zoals we al zagen. Gods Woord is in zichzelf nooit zonder kracht en betekenis. Dat Woord is als een vuur. En als een hamer die een steenrots vermorzelt. De algemene roeping roept allen maar trekt niet allen. Maar voor de uitverkorenen voegt zich op bijzondere wijze de Heilige Geest bij het Woord. Dan wordt het verstand verlicht, zodat zij God zien in Zijn algenoegzaamheid, zichzelf in hun helwaardigheid en Christus in Zijn dierbaarheid. En de Geest rust niet voor zulk één bij Christus en Christus bij zulk één gebracht is. De krachtdadige roeping is de wederbarende daad Gods. En er is geen andere weg tot de genade dan door deze krachtige effectieve roeping heen! Heel schone dingen zegt paragraaf 12 over de wedergeboorte. Ze is een gans bovennatuurlijke, een zeer krachtige en tegelijk zeer zoete, wonderbare, verborgen en onuitsprekelijke werking van de Heilige Geest, in kracht niet geringer dan de schepping van de wereld. Ik kan daarop nu verder niet meer ingaan. Laten we net als de vorige keer nog even naar dr. H.F. Kohlbrugge luisteren (n.a.v. Joh. 3 vss. 1-6).

Omdat de geboorte uit de Geest niet in de macht van de mens is maar alleen afhangt van Gods genade en ontferming, stond Nicodemus daar opeens ontbloot van alle gerechtigheid, zonder God en zonder zaligheid, en bleef hem niet anders over dan deze nieuwe geboorte van God voor zich af te smeken, of met andere woorden: de weg in te slaan waarop God hem deze nieuwe geboorte wilde deelachtig maken. En deze weg was: Hem dien God gezonden heeft, Jezus Christus, met waarachtig geloof, met verloochening van zichzelf, van de wereld en van alle zelfgekozen vroomheid, te omhelzen als zijn enige gerechtigheid voor God. (...) Degenen onder u die deze dingen weten, zijn zalig wanneer zij ze ook doen. En gij,

ellendigen, die niets hebt dan zonden en u alzo uitstrekt tot de HEERE, uw gerechtigheid, weet dat gij het vrijmoedig kunt wagen op de Naam van de Heere Jezus u zonder werk te werpen op de onbedrieglijke genade die daar is voor allen die in de schaduw des doods opzuchten tot de eeuwige Ontfermer.

Middelharnis, J.M.J. Kieviet.

Uitnodiging Elburg

Daar onze predikant Ds. H.C. v.d. Ent, woensdag 21 oktober 1992 D.V. hoopt te gedenken dat hij 40 jaren predikant mag zijn, wil de Kerkeraad van de Chr. Herv. Kerk te Elburg hem en zijn vrouw een receptie aanbieden, in het Buurtgebouw, Zuiderzeestraatweg 32 te Elburg. Dit gebeurt dan op zaterdag 24 oktober van 15.00-18.00 uur. Het Buurtgebouw staat schuin tegenover het gemeentehuis van Elburg, wijk Oostendorp. Die hen willen feliciteren zijn op genoemde plaats en tijd hartelijke welkom!

De Kerkeraad, Ph. Docter (2e voorz.)
M. Leusink (scriba).

Voor AL uw:
boeken - bijbels - CD's
kantoorartikelen

Uw adres:

wij zijn er voor u
BOEKHUIS het KOMPAS
SCHERPENZEEL
Dorpsstraat 164, 03497-4355

BIJBELSE ALBUMS met plaatjes in kleur

Speciaal voor gebruik op scholen en zondagsscholen geeft de GBS albums met plaatjes over Bijbelse onderwerpen uit. De kinderen kunnen deze plaatjes zelf inplakken. Bij elk kort verhaal in de diverse albums is ruimte opengelaten voor een plaatje.

De albums zijn 21,5 cm breed en 15 cm hoog, stevige omslag. Bij elk album behoort een set van 40 plaatjes (afm. 14,5 x 10,5 cm).

Wij kunnen acht series leveren:

0 Vanaf de schepping tot de list der Gibeonieten.

1 Richteren, koningen en profeten

2 Nieuwe Testament 1

3 Nieuwe Testament 2

A Wonen, werken en eredienst van Israël

B Bloemen en planten in Israël

C Dieren in de Bijbel

D Voorwerpen in de Bijbel

Prijs per album met

plaatjes **f 10,90**

Te bestellen

bij de boekhandel

of rechtstreeks

zonder postzegel bij:

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING

ANTWOORDNUMMER 2809, 4140 WB LEERDAM

Vakantie op Texel

Gezelligheid, rust, activiteit, ontspanning...
U vindt het allemaal op Texel.

Bel ons en reserveer een bungalow of stacaravan voor uw vakantie in eigen sfeer!

vakantieoord

De Verrassing

Oosterend. 02220-18391

SAMOS

PASTORIEPAKKET
BOEKENREGISTER
PREKENREGISTER
KAARTENBAK
fl. 295,-

Alles voor de predikant
automatisch bij de hand
Vraag gratis inlichtingen

ARCHIPEL INFORMATICA bv

Programmatuur voor kerk,

vereniging, en pastorie

Postbus 884

3900 AW Veenendaal

Plesmanstraat 64, tel. 08385-11889

PRAKTIJK VOOR PSYCHO-SOCIALE HULPVERLENING

S.H. Oliveira, psycho-sociaal therapeut en Mw. drs. M.C. Floor, psycholoog, Luttekenstraat 1, 8081 XL Elburg, tel. 05250-4457.

Hulpverlening bij: depressiviteit, stress, drankproblemen, homofilie, seksueel misbruik, huwelijks- en gezinsproblemen, angsten, kidneren met gedragsproblemen, geloofsproblemen, identiteitsproblemen, etc.

Wij wensen uitsluitend Bijbels-genormeerde hulp te verlenen.

Alphen aan den Rijn

Chr. Geref. kerk

Grijpensteinstraat

D.V. zaterdag 17 oktober

MARKT

t.b.v. nieuwbouw kerk

10.00 - 15.30 uur.

Diverse levensmiddelen, planten, speelgoed, gezellige koffiehoek en nog veel meer!

Van harte welkom!

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer

Telefoon 02943 - 1145, mevr. J. Meijer.

Plaats uw familieberichten in Bewaar het Pand

**WOORD
&
DAAD**

FINANCIËLE ADOPTIE

Geven doet kinderen leven

Miljoenen kinderen in ontwikkelingslanden leven dagelijks in een onbeschrijflijke nood. Eén pennestreek en u brengt daar verandering in. Breng hoop en zonneschijn in een kinderleven!

Tel. 01830-24288

Gironr. 30.20.900

Bankrekening nr. ABN/AMRO 50.98.11.566

Ja, ik wil meedoen met de financiële adoptie en sponsor worden van een kind

- ☐ groepsadoptie à f 37,50 per maand
☐ individuele adoptie à f 40,- per maand
☐ graag eerst meer informatie (01830-24288)

Naam :

Adres :

Postcode :

Woonplaats :

Zenden aan:

Woord en Daad, Postbus 560, 4200 AN Gorinchem